

Els over Margriet:

'We delen meisjesdingen'

Els van Dam (25) werkt bij de Sociale Werkvoorziening in Capelle aan de IJssel en heeft een fiets- en tennismaatje: haar tweelingzus Margriet. Ze delen veel met elkaar.

"Ik vind het fijn dat Margriet mijn zus is."

"Ik zal blij zijn als ik weer zal durven lopen." Els zit met haar been omhoog. Op haar werk is haar knieschijf van zijn plaats geschoten. "Ik heb hem zelf teruggeduwd." Ze vertelt het laconiek, het was al de tweede keer.

Els woont met haar ouders en zus in Capelle aan de IJssel. Ze werkt halve dagen. "Dingen tellen - al voel ik me daar, mag ik dat zeggen? soms te goed voor - en cadeauperpakkingen maken, voor Kneipp bijvoorbeeld. Als je het maar naar je zin hebt."

Els kan niet goed tegen veranderingen, zeker geen plotselinge. "Dan raak ik in paniek, krijg 'buien', sla met deuren. Daarna voel ik me schuldig. Ik slik medicijnen om het te voorkomen. Maar mijn handicap heeft ook leuke kanten: we gingen op vakantie naar Oud-dorp. Ik mocht met de Valystaxi, en Margriet kon gratis mee!"

"Ik vind het fijn om Margriet als zus te hebben. We kunnen meisjesdingen met elkaar delen, je bent even oud, snapt elkaar. We hebben ook vaak samen de slappe lach!" Els en Margriet, dat is tennissen en fietsen. "We doen geen competitie, hoor, dat wil ik niet. Maar als we een uur gespeeld hebben, zijn we lekker moe." Fietsen is hun andere sport. "Ik heb moeite met het openbaar vervoer en het verkeer. Rotondes, de weg vinden, dat overzie ik

niet. Tractoren en vrachtwagens vind ik eng, dan ben ik blij dat Margriet erbij is."

Verhuizing

In 2007 verhuisde Els naar een beschermde woonvorm. "Ik vond het doodeng, belde Margriet elke avond. Drie maanden heb ik het uitgehouden, voelde me niet op mijn plaats. Als het nou leuke mensen zijn waar je bij komt, dan gaat het vanzelf. Maar ik had zo'n heimwee... Misschien later. In elk geval met andere mensen met dezelfde handicap. Een vriendin van me woont vijf minuten van haar ouders. En een collega woont samen met haar broer. Het is vast fijn, iets van jezelf hebben, maar helemaal alleen lijkt me te moeilijk. Ik ben bang voor onweer, wat moet ik als het zo knalt? Ik moet er niet aan denken dat Margriet en ik weer uit elkaar gaan."

Ze kijkt naar haar kanarie. "Als 'pop', dus als vrouwtje, gekocht, maar het bleek toch een mannetje, hij zingt zó! Die andere is een Mozambiquesijsje." Haar vogelhobby dankt Els aan een goede kennis. "Zij gaf me een vogelgids en toen ben ik gaan lezen. Ik ben niet zo goed in onthouden, maar dit ging vanzelf. Met haar heb ik ook catechisatie gedaan, en daarna met de dominee." Zo konden Els en Margriet in 2004 samen belijdenis doen.

Soms heeft Els moeite met haar 'buien'. "Ik weet niet... ik kan me niet uiten... Achteraf wil ik het wel terugdraaien." Dan bidt ze. "Dat is het beste wat je kunt doen als het niet goed gaat, én er met papa en mama en Margriet over praten, dat is ook belangrijk."

VOOR DEZE RUBRIEK
SAMEN, ZOEKEN WE
MENSEN DIE NET ALS
ELS EN MARGRIET OVER
HUN RELATIE WILLEN
VERTELLEN IN KLEUR.
VORMEN JULLIE SAMEN
EEN BIJZONDER STEL
ALS VRIENDEN, BROER
EN ZUS, VADER EN
ZOON, SPORTMAATJES
OF BIJVOORBEELD
COLLEGA'S? LAAT HET
ONS WETEN EN WIE
WEET KOMT KLEUR
BIJ JULLIE LANGS
VOOR EEN INTERVIEW.
BEL 030-2363788
OF MAIL KLEUR@
DITKONINGSKIND.NL

Margriet over Els:

'Els heeft zó'n humor!'

Margriet van Dam (25) is freelance journaliste en alfahulp, en ze loodst haar tweelingzus Els door het verkeer. "We zijn zussen én vriendinnen."

Margriet schrijft voor huis-aan-huiskrant IJssel- en Lekstreek en voor Kleur, werkt erbij als alfahulp en doet de pr voor de stichting Sarfath. Ze heeft een zus met PDD-NOS. De diagnose, dat ze 'een aan autisme verwante contactstoornis' had, werd gesteld toen Els drie was. Op haar zevende realiseerde Margriet zich dat ze een 'bijzondere' zus had. "Mijn moeder zei iets over Els en 'een handicap' en ik dacht: 'hè, mijn zus? een handicap?'"

"We doen altijd al dingen samen. We hebben dezelfde hobby's: fotograferen, lezen en samen tennissen en fietsen. Dan zeg ik: 'Kom naast me fietsen, dan kan ik voor je opletten.' De zussen hebben zichzelf tennissen geleerd. "We spelen op de banen van de sportschool. Laatst zei iemand: 'Zó, jullie zijn goed, zeg!'"

Moeilijk jaar

"Toen Els tien was, heeft ze een moeilijk jaar gehad, met veel buien. Af en toe mocht ze op zondag bij een ander gezin spelen. Het ging gewoon niet meer thuis. Het was voor mij ook traumatisch, ik hoorde Els in de ene kamer huilen en mijn moeder in de andere... Hardop zei ik: 'God, help ons!' In het jaar daarop heb ik een depressieve periode gehad. En drie jaar geleden nog eens, alsof alles van vroeger terugkwam. Maar ik vind het vervelend dat

te zeggen. Els moet zich niet schuldig voelen. Zij kan er niets aan doen. Maar ons gezin werd erdoor ontworcht."

"Ik ben blij met Els als zus omdat ze veel van vogels en natuur weet, ze lijkt wel een encyclopedie. Ik kan haar alles vragen. En ze heeft humor! Soms brengt ze iets op een grappige manier onder woorden. Als ik dan moet lachen, is ze eerst verbaasd, maar dan snapt ze het alsnog en lachen we samen."

"Ik miste Els erg toen ze verhuisd was, en nog extra omdat ik wist dat ze het niet naar haar zin had. Het leek een zorg minder, maar er kwamen alleen maar zorgen bij. Nu is ze weer thuis, dat is fijn, maar aan de andere kant... Ik denk wel eens over een eigen huisje, maar dat kan financieel nog niet - ik wil niet te ver vooruit kijken, we leven liever met de dag." Ook Margriet krijgt kracht door te bidden. "Of van een preek. Je hebt Gods hulp nodig. Het is belangrijk om dicht bij God te blijven, Hij laat je nooit in de steek."

"Els heeft veel geleerd." Margriet kijkt haar zus aan. "Vroeger had je weinig oogcontact met mensen... Je dook huilend achter mama weg. Nu kijk je mensen aan, dat is goed." Els: "Maar als mensen 'eng kijken', grote ogen opzetten, dat vind ik nog steeds niet fijn." Margriet glimlacht naar haar zus en besluit: "Het kan Els na een bui nog lang dwarszitten, dan zijn wij het allang vergeten."